

5780 Sjabbat Jitro - Wat doen wij?

Er is een bekend meningsverschil over de chronologische gebeurtenissen aan het begin van parasjat Jitro. Er zijn er die zeggen dat Jitro naar de woestijn kwam nà matan tora en er zijn er die zeggen dat hij ervoor kwam. In de Tora staat het verhaal in ieder geval voor. En dus - volgens degene die zegt dat Jitro na Matan Tora kwam, moeten we begrijpen waarom het verhaal ervoor staat.

Duidelijk dat de actie - reactie in het verhaal van Jitro een boodschap vormen die wij voorafgaande aan de matan Tora dienen te horen.

“En toen hoorde Jitro...” met deze woorden begint de parasja. En Rasji vraagt zich af: wat hoorde hij dan? En antwoordt: de doortocht door de zee en de oorlog van ‘Amalek.

En de uitleg is als volgt: Jitro was één van de drie raadgevers van Pharao. Bil'am die het eens was met alle slechte plannen werd uiteindelijk door ons volk gedood, Ijow die zweeg, werd door Hasjem gestraft en Jitro die tegen de onderdrukking van de joden was, vluchtte naar Midjan en werd beloond: Zijn dochter trouwt met met niemand minder dan Mosjé!

Maar Jitro had dan wel geprotesteerd, hij had niets gedaan! Ja, gevlucht. Maar alle berichten die hij uit Egypte ontving zorgden niet voor een reactie van zijn kant. Hij bleef passief tot..? Ja, wat hoorde hij wat hem uiteindelijk liet bewegen? Wat zet een mens aan tot actie?

Het antwoord: De doortocht en ‘Amalek. Twee momenten van reactie van de mens op een bijzondere gebeurtenis. En: welk verschil tussen deze reacties!.

Aan de ene kant het joodse volk dat de doortocht omzet in een wens tot Hasjem te dienen met een beth hamikdasj en met hidoer mitzwa (de mitzwot extra mooi doen).

Aan de andere kant een volk -'Amalek - dat van de andere kant van de ‘wereld’ komt om een oorlog te beginnen- het pure slecht!

Hierop reageert Jitro. Nièt toen hij als enige opstond tegen Pharao, nièt toen Mosjé terugkeerde naar Egypte met zijn dochter en kleinkinderen - Jitro bleef zitten waar hij zat.

Maar nu was de maat vol. En hij pakt zijn spulletjes en reist naar het joodse volk om zich bij hen te voegen.

En die boodschap moeten we steeds weer onder de neus gewreven krijgen! Want ook wij reageren niet zo makkelijk. Wij zijn ook liever lui dan moe. Als wij onrecht zien, iets wat echt niet kan..doen we wat? Of laten we het bij grootspraak zonder echte inspanning. Zijn we stuurlui of staan we aan wal?

Dat is de boodschap die we ieder jaar weer moeten horen voordat we de Matan Tora lezen. Want als de oproep die uit de Tora komt, ons niet tot actie brengt, dan missen we het moment. Vandaar dat het verhaal van Jitro een goed begin is van deze parasja.